

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Magne Verpelstad	FE - 210	17/145

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
056/2017	Formannskapet	PS	17.10.2017
054/2017	Kommunestyret	PS	09.11.2017

Tertialrapport nr 2 - 2017

Forslag til vedtak:

Økonomirapport pr 2. tertial vert teken til orientering.

Det vert tilrådd slik justering:

Endring i driftsbudsjettet:

Løyving til innkjøp av ny heis, jfr F-sak 030/2017 kr 92 500 finansiert med dekning frå disposisjonsfond.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Tertialrapport nr 2 er den andre rapporten frå rådmannen til kommunestyret om økonomistoda i 2017. Minimum 2 gonger i løpet av året skal det fremjast egne saker til kommunestyret om kommunen sin økonomiske situasjon (tertialrapportar).

Vurdering

Drift:

I budsjett- og økonomiplanprosessen var det m.a. eit fokus på utfordringar, særleg knytt til lågare eigedomsskatteinntekt frå kraftproduksjon. Økonomien strammar seg til, og ein kan vente svakare driftsresultat i åra framover. I 2016 fekk kommunen eit godt driftsresultat til tross for redusert kraftinntekt.

Budsjett disiplinen er god, og ein klarar å halde utgiftsveksten på eit moderat nivå. Det vil framleis vere viktig med god oppfølging framover og vurdere nødvendige tiltak både på inntekts- og utgiftssida.

Økonomisk oversikt drift pr 31.08.2017:

	2017	2017	2017	2016
	Reknesk	Justert budsj	Oppr budsj	Reknesk i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalingar	1 384 917	2 174 625	2 174 625	1 381 780
Andre salgs- og leieinnt.	2 534 406	4 511 356	4 511 356	2 470 056
Overføring med krav til motyting	10 511 997	10 294 552	10 294 552	7 912 721
Rammetilskudd	10 726 180	20 200 000	20 200 000	8 945 252
Andre statlige overføringer	-	3 004 120	3 004 120	100 000
Andre overføringer	18 350	299 402	299 402	11 150
Skatt på inntekt og formue	20 868 694	9 000 000	9 000 000	21 575 873
Eiendomsskatt	19 142 482	19 410 000	19 410 000	21 012 751
Andre direkte og indirekte skatter	-	20 000 000	20 000 000	-
Sum driftsinntekter	65 187 027	88 894 055	88 894 055	63 409 584
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	28 503 765	44 077 032	43 995 032	26 784 670
Sosiale utgifter	8 283 985	11 227 672	11 199 672	7 849 341
Kjøp varer og tj som inngår i tj.produksj	11 972 122	16 368 803	15 328 803	10 441 050
Kjøp tjenester som erstatter tj.produksj	2 562 923	4 895 950	4 895 950	1 607 048
Overføringer	4 186 127	7 142 858	7 142 858	6 023 325
Avskrivningar	-	6 625 611	6 625 611	-
Fordelte utgifter	-11 000	-12 925	-12 925	-3 000
Sum driftsutgifter	55 497 921	90 325 001	89 175 001	52 702 434
Brutto driftsresultat	9 689 105	-1 430 946	-280 946	10 707 150

Økonomisk oversikt drift syner utgift og inntekt for heile kommunen, utan å splitte på ulike avdelingar, ansvarsområde eller tenesteområde. Rapporten syner såleis korleis rekneskapen er for kommunen samla på rapporteringstidspunktet for den aktuelle perioden: januar - august. Rapporten høver godt til å gje eit samla oversyn, samt situasjonen for dei aktuelle gruppene av inntekt og utgift.

Brutto driftsresultat pr 31.08 er noko lågare enn på same tidspunkt i fjor.

Driftsinntekta er 2,8 % høgare enn same periode i 2016. Me ser at eigedomsskatten er redusert i høve til tilsvarande tidspunkt i 2016, det er som venta. Rammetilskot og Overføring med krav til motyting (refusjonsinntekt) er auka, slik at det vert ein samla inntektsauke i høve til 2016, sjølv om eigedomsskatteinntekta går ned. Når det gjeld overføring med krav til motyting utgjer integreringstilskot til flykningar om lag kr 2,5 millionar av inntekta 2. tertial. I same periode i 2016 hadde ein ingen slik inntekt på det tidspunktet. Denne inntekta kom då dei 3 siste månadane.

Skatteinngangen for landet vart i revidert nasjonalbudsjett noko nedjustert i høve til kva ein venta i statsbudsjettet for 2017. Oppdaterte vurderingar som er kommet seinare, samt vurdering av eiga inntekt så langt gjer at ein kan vente noko meirinntekt på skatt og rammetilskot samla sett.

Inntektspostar som refusjonsinntekt (Overføring med krav til motytelse), vil ofte ha ei forseinking i høve til utsending av krav og i høve til løpande inntektsføring.

Samla driftsutgift kr 55,5 millionar pr 31.08 utgjer 61,4 % av årsbudsjettet.

Lønsutgifta har auka med om lag kr 1,7 millionar i høve til same tidspunkt i 2016, det tilsvarar om lag 6,4% auke. Dette er vidareføring av tendens som vart vist ved 1. tertial, det er likevel hovudsakleg utgifter i tråd med budsjett, og lønsutgiftene er under kontroll.

Den samla økonomistoda synast tilfredsstillande, både når ein vurderer i høve til budsjettet og når ein vurderer i høve til same tidspunkt i fjor, men det er område der det ein kan vente meirforbruk. Om forbruket på rammeområda, sjå lenger nede.

Netto forbruk pr rammeområde 2. tertial:

	Regnskap	Buds(end)	%-	Regnskap	
	2017	2017	forbruk	2016	
RÅDMANNEN/SENTRALADM.	9 067 887	13 900 000	65,2 %	12 876 493	105,8 %
KULTUR	1 829 355	3 060 000	59,8 %	2 263 471	67,5 %
SOSIAL OG BARNEVERN	959 772	781 703	122,8 %	805 270	79,3 %
SKULE	6 353 393	10 750 000	59,1 %	6 525 076	62,5 %
BARNEHAGE	2 988 852	4 900 000	61,0 %	3 063 532	70,1 %
PLEIE OG OMSORG	10 084 627	14 250 000	70,8 %	8 379 755	62,2 %
KOMMUNELEGE	3 256 151	4 900 000	66,5 %	2 635 298	56,8 %
TEKNISK	6 211 870	12 590 000	49,3 %	7 465 548	58,5 %
TOTALT	40 751 907	65 131 703	62,6 %	44 014 443	70,7 %

Forbruk:

Forbruk for eit rammeområde vil ligge omkring 65 %, **dersom** ein har jamn fordeling på inntekt og utgift gjennom året. Dersom utgifta aukar utover året, bør forbruket etter dei 8 fyrste månadane ligga noko under 65 %. Dersom inntekt kjem på etterskot i høve utgift, vil normalt forbruk ligge over 65 %. Dette vil vera typisk for refusjonsinntekt og liknande. Det er normalt med ulik fordeling på inntekt og utgift i løpet av året. Det er føremålstenleg å samanlikna med situasjonen året før. I vurderinga ser ein då korleis forbruket er i høve til same tidspunkt i fjor, og kan vurdere i høve til samla resultatet for fjoråret. Ein må sjølvstøtt justere i størst mogleg grad for kjente endringar.

Oversynet viser at 5 av dei 8 rammeområda har lågare prosentvis forbruk enn tilsvarande tidspunkt i fjor, og 3 av rammeområda har høgare prosentvis forbruk. Samla forbruk er 62,6 %.

Rådmannen/sentraladministrasjon har eit forbruk på 65 %.

Faste kostnader ser ut til å vere i rute og under kontroll. Lønsutgiftene er OK. Det vert halde ei nøktern drift, og det er ikkje teke inn vikar fullt ut ved fødselspermisjon på kundetorg. Ein del IKT-kostnader knytt til IKTNH er enno ikkje fakturert til Modalen kommune i 2017.

Tiltak til flyktningeprosjektet vert ført på dette området, det same gjeld inntekt knytt til flyktningane. Dette er framleis eit nytt område, og må følgjast nøye opp framover. I 2016 viste rekneskapen

høgare inntekt enn utgift.

Samanlikningstal med tidlegare år for området Rådmannen/sentraladm vert ofte «forstyrra» av utbetalingar knytt til næring som skal finansierast av Næringsfondet. I 2017 er det relativt låge utbetalingar knytt til dette.

Ein legg ein til grunn at rammeområdet vil kunne styrast i balanse ved årsslutt.

Kultur har eit forbruk på 61 %.

Området har samla grei kontroll på økonomien. Det gjeld for alle 3 områda Kultur, Bibliotek og Bryggjeslottet. Ny biblioteksjef er på plass.

For Bryggjeslottet er det nøktern og kontrollert drift, der det vil vere behov for å vurdere marknadsføringa av tilboda for å styrke inntektssida.

Det er bede om ekstraløyving på om lag kr 92 500 til innkjøp av ny bassengheis til Bryggjeslottet. Dette er handsama i eiga sak. Formannskapet har tidlegare handsama saka og gjeve positiv innstilling til handsaminga i kommunestyret.

Ein legg ein til grunn at rammeområdet vil kunne styrast i balanse ved årsslutt.

Sosial og barnevern har eit forbruk på 122 %.

Soialbudsjettet har hatt ei auke i talet på utbetalingar. Dette utvikla seg i løpet av 2016 der me enda nesten kr 200 000 over budsjettet. Budsjettet for 2017 er redusert i høve budsjett 2016, mens tala så langt i år viser same utvikling på utgiftssida som i fjor. Sjølv om me klarer å hente inn noko ved å redusere på andre postar så må det påreknast eit meirforbruk i år på om lag kr 200.000.

På inntektssida er det refusjonsinntekt som vil komme på slutten av året.

Skule omfattar grunnskule, skulefritidsordning, vaksenopplæring, pedagogisk-psykologisk teneste (kjøpt frå Vaksdal) og kulturskulen.

Administrasjon:

Ligg noko høgt, spesielt på løn. Noko skuldast at ein hadde to ass.rektorar ei tid om våren. Frå august er ass.rektor redusert (perm. utan løn) med 10%, noko som vil betra talet framover.

Undervisning:

Ligg over budsjett på vikarforbruk og tillegsløn. Har brukt 62 % til no i år, noko som er litt meir enn førre år, men likevel under "måлтаlet" på 65 %. Nytilsette pedagogar frå august har lågare løn enn pedagogar som slutta, noko som vil betra tala litt utover hausten.

PPT grunnskule: Her er det ikkje motteke faktura for vårhalvåret, difor er ikkje noko utgiftsført på denne tenesta.

Elevkantine: Noko høg vikarbruk fyrste halvår. Stillingsstorleiken er her redusert frå 40 % til 32 % då tilsett no arbeider fortetta årsverk. Dette vil få positive verknader på budsjettet fram til nyttår.

Vaksenopplæring: Det meste av aktiviteten her vart flytta til Masfjorden tidleg på året.

Skulefritidsordning: Ligg noko høgt på vikarbruk knytt til langvarige sjukmeldingar tidleg på våren. Talet på brukarar av sfo har gått ein del ned. Dette fører til mindre foreldrebetaling enn budsjettet utan at lønskostnadane vert redusert.

Skuleskyss: Denne er no justert etter uventa prisauke førre år, ser ut til at ein treff bra med budsjettet.

Musikk- og kulturskule: Her er det ikkje tilsett ny pedagog etter sommarferien. ein vil nytta noko av lønsmidlane til kursverksemd for elevar.

Samla: Nytt 59 % av totalt budsjett. Dette er lågare enn førre år, og ein meiner dermed at ein budsjettmessig er bra i rute.

Samla legg ein til grunn at rammeområdet vil kunne styrast i balanse ved årsslutt.

Barnehage har eit prosentvis forbruk på 61 %, som er lågare enn tilsvarande tidspunkt i fjor.

Utgiftene til fastløn ser ut til å vera i tråd med budsjett.

Har større utgifter på vikar sjukdom enn budsjettet grunna langtidsjukemeldte, men nettokostnaden er ikkje stor grunna refusjon. Her vurderer ein tal plassar/barn i barnehagen før ein tek inn vikar. Sjukefråveret har gått litt ned i løpet av året, men det er framleis langtidsfråveret over 40 dagar som er høgt.

To i personalet tek vidareutdanning og har 8- 10 veker praksis i året, som me må ha vikar for ved fråvær. Denne meirutgifta er ikkje tatt høgde for i budsjettet. I tillegg har ein fleire med politiske verv som ein treng vikar inn for ved fråvær.

Ekstrakostnader til bruk av det nye barnehageprogrammet Vigilo vert prøvt dekkja innan den ordinære driftsramma, slik at ein ikkje overskrider budsjett. Dette gjeld òg utgift til konsulent som gav opplæring i Vigilo, både til personalet og foreldra.

Det er avklart at Vaksdal yter refusjon for barnehageplassar i 2017, for born busett i Vaksdal kommune. Ein har teke inn fleire barn frå andre kommunar grunna tilflytting, samt at det kom ei endring i lova om at ein skulle tilby plass til alle småbarn som er født t.o.m november året før. Dette gjer at me fekk fleire barn enn antatt hausten 2017. Samla meirinntekt er venta å verte omlag kr 200 000.

Samla legg ein til grunn at rammeområdet vil kunne styrast i balanse ved årsslutt.

Pleie og omsorg har eit forbruk på 68 %.

Utgiftene i år er på kr 1,3 mill høgare enn same periode i 2016, og om lag kr 250 000 over årets budsjett pr. 31.08.2017. Drifta har lagt på ca 8 brukarar på institusjon , og i tillegg 2 brukarar i heimetenesta kvar dag gjennom året. Største årsak til auke i utgiftene er innleige av vikarar frå privat byrå, då leverandørar me har rammeavtale med ikkje klarer å levere i høve til etterspurnaden, spesielt i høve sjukepleiarar. Desse konturane vil me sjå òg resten av året og til neste års budsjett, då det er vanskeleg å rekruttere kvalifisert arbeidskraft til tenesta. Byråa me har rammeavtale med klarer i stor grad å levere til sentrale strøk, som f.eks Bergen. Kommunane rundt Bergen har store utfordringar generelt, men me er ekstra sårbare ut frå avstand m.m, og det er vanskeleg å få rekruttert ved å lyse ut stillingar, både vikariat og faste stillingar.

Pleie- og omsorgsleiar har òg måtta teke del i drifta i ferieavviklinga for å ha ei forsvarleg drift, som og har påverka lønnskostnadane. I tillegg har pleie- og omsorgsleiar nytta konsulent i ei sak innen tenesta, som og vil bistå resten av året. Det er løn til konsulent, heimevakter og overtid som har størst utgifter i høve budsjettet.

Det har òg vore teke omsyn til å redusere utgiftene, då det i sommaravviklinga vart nytta redusert personale på ettermiddagar i om lag 1 1/2 månad.

Ut frå ny organisering frå 01.05.2017 og ny turnus frå 04.09.2017, er det lagt opp til ein bemanningsplan der det er tre personale på ettermiddag og redusert bemanning på dagtid. Då vil nokre oppgåver verte overført til ettermiddag. Såleis vil tilleggslønn auke i siste del av året i høve budsjettet. Det er og innbakt heimevakter i ny turnus.

Sjukefråværet er høgt, spesielt langtidsfråværet er pr. 31.08.2017 på 19,1 % ,mot i 2016 på same tid 14,5 %. Langtidsfråværet er fulgt opp via IA avtalen.

Fokuset har vore og er redusert bruk av overtid og heimevakter utanom turnus. I tillegg til inntak av vikarar ved korte sjukefråværet og reduksjon av personale ved høgtider.

Ut frå drifta med stort sjukefråværet og permisjonar som er avtalt, vil me ha store utfordringar i høve personale resten av året. Då leverandørar ikkje klarer skaffe personale innan rammeavtalen, ser me oss nøydde til å nytte vikarar frå privat byrå resten av året som vil gje utslag i høve lønnspostane.

Kommunelege har forbruk på 66 %, og vil kunne styre mot balanse. Forbruket er høgt til no, men inntekt som skal kompensere for delar av utgifta kjem seint på året.

Lønsutgift samt ordinære driftskostnader er under kontroll.

Samla legg ein til grunn at rammeområdet vil kunne styrast i balanse ved årsslutt.

Teknisk har eit forbruk i høve til budsjett på 49 %, noko som er lågare enn i fjor.

Samla har ein noko lågare utgifter enn på same tid i fjor. Men ein ser auka utgift på drift av bilar og maskiner grunna skader, samt at driftsutgiftene auker grunna alder. Ein del kostnader vil komme til som følgje av korreksjon av føring frå investering til drift, og vil såleis auke prosentforbruket.

Innkjøp av kalk til Kalkingstasjonen på Espeneset viser auka kostnader, men vert dekkja av midlar fra Fylkesmannen.

En tilsett er langtidssjukemeldt.

Innanfor brann har ein lågare forbruk i år sammenliknet med i fjor. Dette har å gjere med at Modalen kommune har inngått samarbeid med Lindås og Meland.

Innanfor reinhald er forbruket omtrent det samme som 2016. Ein tilsett er langtidssykemeldt.

Samla sett har rammeområdet god økonomisk kontroll og vil kunne styrast i balanse ved årsslutt.

Investeringar:

Sjå oversynet under over påløpt utgift og budsjettløyving for investeringsprosjekta i 2017.

	Regnskap	Buds(end)
	2017	2017
LEIDNINGSNETT/VASSFORSYNING	15 930,00	16 000,00
Samf.hus Øvre Helland	56 020,00	56 000,00
Lysløyve	-	250 000,00
KOMMUNEHUS, FORPROSJEKT	59 125,00	-
KOMMUNALE BUSTADAR, REHABILITERING	-	300 000,00
Kunstgrasbane	50 000,00	50 000,00
Kommunalt uteområde	-	150 000,00
Takheisar bebuarrom Modalstunet	16 475,00	16 000,00
Oppgradering hovudsikringskap Modalstunet	39 545,00	40 000,00
Ny rampe og busskur Mo skule	82 995,00	-
Oppgradering fellesareal Modalstunet	-	500 000,00
Avfallsskur	-	200 000,00
Autovern	305 376,00	400 000,00
Lift	386 250,00	450 000,00
Omlegging av VA-leidning på Otterstad	39 365,00	-
Flytebryggje	-	150 000,00
TOTALT	1 799 580,00	2 578 000,00

Finans:

Kjem tilbake med informasjon knytt til dette i formannskapsmøtet.

Fråvær pr 30.04

	Prosent		Prosent	Prosent
	31.08.2016		30.04.2017	31.08.2017
Totalt	8,4		13,2	12,9

Konklusjon

Rådmannen er nøgd med status, utvikling og budsjettdisiplin, og rår til at kommunestyret tek saka til orientering, og vedtek justering som tilrådd.

Det vert tilrådd slike justeringar:

Endring i driftsbudsjettet:

Løyving til innkjøp av ny heis, jfr F-sak 030/2017 kr 92 500 finansiert med dekning frå disposisjonsfond.

Formannskapet - 056/2017

FOR - behandling:

Økonomisjef orienterte om status økonomi pr 31.08 2017.

Innkjøp av ny heis til symjebasseng Bryggjeslottet, må formelt godkjennast av kommunestyret.

FOR - vedtak:

Økonomirapport pr 2. tertial vert teken til orientering.

Det vert tilrådd slik justering:

Endring i driftsbudsjettet:

Løyving til innkjøp av ny heis, jfr F-sak 030/2017 kr 92 500 finansiert med dekning frå disposisjonsfond.

Kommunestyret - 054/2017**KS - behandling:**

Økonomisjef gjekk gjennom økonomistatus pr 31. aug 2017 og forslag i Statsbudsjettet for 2018 til endringar i eigedomsskatt for verk og bruk.

Rådmannen gjekk gjennom budsjettprosessen og utfordringar knytta til redusert eigedomsskatt i 2018 og åra framover. Rådmannen orienterte om rammer og føresetnader frå statsbudsjettet for budsjettet for 2018 og økonomiplan for 2018 - 2021. Dei frie inntektene for 2018 vil utgjere ca 45,3 mill, noko som er ein auke frå 2017 på 2,3%. Gjennomsnittleg løns- og prisvekst for 2018 er berekna til 2,6 %. Eigedomsskatten vil bli redusert frå 19,4 mill i 2017 til ca 15,8 mill i 2018, noko som gjev ein reduksjon på ca 3,6 mill. Den totale økonomiske ramma kommunen har til disposisjon for 2018 vil såleis vere redusert med ca 3,6 mill i forhold til 2017. Budsjettframlegga frå tenesteleiarane viser ein auke på ca 5 mill i forhold til budsjettet for 2017. Det er såleis eit gap på ca 8,6 mill som må salderast for å kome i hamn med neste års budsjett. Administrasjonen tek dette arbeidet vidare i samarbeid med leiargruppa.

Samrøystes vedteke

KS - vedtak:

Økonomirapport pr 2. tertial vert teken til orientering.

Det vert vedteke slik justering:

Endring i driftsbudsjettet:

Løyving til innkjøp av ny heis, jfr F-sak 030/2017 kr 92 500 finansiert med dekning frå disposisjonsfond.

